

Musiikkiopintojen
keskeiset
tavoitteet

Fagotti

Perusopinnot

- Itä-Helsingin musiikkiopiston opetussuunnitelman mukaan opinnot jakautuvat kuuteen tasoon: perusopinnot tasot 1-4 ja syventävät opinnot tasot 5-6.
- Musiikin perusopintojen keskeisenä sisältönä on monipuolinen perehtyminen oppilaan valitseman instrumentin perustekniikkaan, ohjelmistoon ja ilmaisumahdollisuuksiin. Oppilaan opintopolku voi eriytyä jo perusopintojen aikana, kun valitaan musiikin hahmotusaineiden opintoja.
- Jos opinnot eivät jatku syventävissä opinnoissa oppilaalle riittää kaksi lukukauden mittaista hahmotusaineiden kurssia.
- Jos opinnot jatkuvat syventäviin opintoihin hänellä on oltava vähintään neljä lukukauden mittaista kurssia.

Perusopintojen arviointi ja suoritustavat

- Osallistuminen opetukseen ja esiintyminen vuosittain.
- Tasolta toiselle siirryttäessä arvioitu esiintyminen.
- Suullinen palaute tasoilla 1–3 ja tasolla 4 oppilas saa kirjallisen palautteen perusopintojen todistuksen yhteydessä. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota opiskelijan vahvuuksiin ja kehittymistarpeisiin myöhempiä opintoja/kursseja ajatellen.
- Arviointi perustuu OPSissa esitettyyn hyvän osaamisen kriteeristöön.

Näytöt, Arviointiryhmän kokoonpano

T1–3

- Oma opettaja ja yksi muu opettaja (arviointi voi olla myös säestävä)

T4

- Oma opettaja ja kaksi muuta opettajaa (yksi arvioija voi olla myös säestävä)

Fagotti on puupuhallinperheen basso. Se on useimmiten tehty punaiseksi lakatusta vaahterasta. Täysikokoinen fagotti on 1,35m pitkä (sisäporauksen pituus 2,5m), mutta siitä on olemassa myös pienempiä oppilaskokoja, joten soittoharrastuksen voi aloittaa jo 7-vuotiaana.

Fagotti koostuu viidestä putkesta, joten pieni soittaja tarvitsee aluksi apua fagotin kokoamiseen ja purkamiseen. Vanhemman tai huoltajan on muutenkin hyvä olla läsnä kotiharjoittelussa kannustamassa ja tukemassa lasta.

Fagotin suukappaletta sanotaan rööriksi. Rööri koostuu kahdesta yhteen punotusta jättiruokolehdykästä. Rööriin puhallettu ilma saa lehdykät värisemään ja tuottaa fagotille ominaisen soinnin. Alarekisterissään fagotti on tumma, voimakas ja pehmeä, ylärekisterissään hiukan hiljaisempi ja kiinteämpi.

Opintojen alussa soitetaan tuttuja lastenlauluja ja pieniä sävelmiä. Taitojen karttuessa ohjelmisto laajenee ja monipuolistuu eri tyyllilajeihin.

Fagotti on orkesterisoitin, joten muiden kanssa yhdessä musisoiminen on olennainen osa soittoharrastusta (ja sitä paitsi todella hauskaa!).

Perusopintojen sisältökuvaus

Fagotinsoiton alkeet opiskellaan jatkossa kuvattujen periaatteiden mukaan, mutta jo perusopintojen aikana opintopolku voi eriytyä oppilaan omaa musiikillista kiinnostusta myötäillen.

Perusopinnoissa opiskelija:

- Omaksuu fagotinsoiton perustekniikkaa ja ilmaisutaitoja
- Oppii ymmärtämään pitkäjänteisen harjoittelun merkityksen edistymiselle
- Saa valmiuksia erilaisissa kokoonpanoissa ja orkesterissa soittamiseen
- Perehtyy keskeisiin fagotinsoittoon liittyviin käsitteisiin
- Pystyy valmistamaan ohjelmistoa opettajan tuella
- Saa kokemusta erilaisista esiintymistilanteista ja niihin valmistautumisesta
- Oppii riittävän nuotinlukutaidon
- Saa ohjausta musiikin kuulonvaraiseen hahmottamiseen
- Saa valmiuksia itsenäiseen työskentelyyn ja suunnitelmalliseen tavoitteiden asettamiseen
- Saa valmiuksia mahdollisiin lisäopintoihin
- Saa valmiuksia oman osaamisen vahvuuksien tunnistamiseen ja elinikäiseen musiikin harrastamiseen

Taso 1

Tasolla 1 opinnot muodostuvat yksilösoittotunnista ja ryhmätunnista, johon MUHA (musiikin hahmotus) on integroitu. Tasolla 1 opinnot voivat alkaa soitinvalmennusryhmässä.

Valinnaisina opintoina instrumenttikohtaisten pajaviikkojen tarjonta, kuoro, mahdolliset projektit.

TASO 1 Tavoitteet ja Taitonäyte

opiskeluaika 1–4 vuotta

Opiskelun tavoitteet

- Luonteva soittoasento seisten ja istuen
- Fagotin käsittelyn perusasiat, äänen muodostus ja kielitys
- Opetellaan harjoittelemaan opettajan ohjeiden mukaan
- Tutustutaan nuottikirjoitukseen ja aika-arvoihin, asteikoita opetussuunnitelman mukaan
- Yhteissoittoa muiden fagotistien kanssa sekä Piiparit-puhallinorkesterissa

Taitonäyte

Esitetään:

- 2 omaan tasoon sopivaa pientä kappaletta, soitetaan esim. opettajan tai pianistin kanssa
- Duuri- ja molliasteikkoja sovitulla tavalla yhteen etumerkkiin asti

Taso 2

Tasolla 2 opinnot rakentuvat yksilösoittotunnista ja ryhmätunnista. Opinnot voivat eriytyä soitinkohtaisesti: opintoihin voi tulla mukaan orkesteria ja erillisiä musiikin hahmotusaineiden tunteja tai opinnot jatkuvat samaan tapaan kuin tasolla 1.

Valinnaisina opintoina instrumenttikohtaisten pajaviikkojen tarjonta, kuoro, mahdolliset projektit.

Taso 2: Tavoitteet ja Taitonäyte

opiskelu aika 1–3 vuotta

Opiskelun tavoitteet

- Soittoasennot ovat luontevia
- Fagotin käsittelyn perusasiat ovat tulleet tutummiksi ja dynamiikan käyttö, artikulaatio ja äänenmuodostus ovat monipuolistuneet
- Harjoitellaan opettajan ohjeiden mukaan
- Tunnetaan sävelnimet soitetulta alueelta, duureja ja molleja
- Ohjelmisto on laajentunut ja monipuolistunut
- Asteikoita ja muita harjoituksia opetussuunnitelman mukaan
- Yhteissoittoa muiden fagotistien kanssa sekä Piiparit- tai Tuuliviiri-puhallinorkesterissa

Taitonäyte

Esitetään:

- 2-3 omaan tasoon sopivaa kappaletta, jotka tuovat esiin opittuja asioita, soitetaan esim. opettajan, pianistin tai toisen oppilaan kanssa
- Duuri- ja molliasteikoita sovitulla tavalla kahteen etumerkkiin asti
- Prima vista -tehtävä, yksi etydi (soitetaan omalle opettajalle)

Taso 3

Tasolla 3 pääinstrumentin lisäksi oppilaan opintopolkuun kuuluvat erilliset MUHA-opinnot sekä orkesterisoittajilla orkesteri.

Valinnaisina opintoina musiikin hahmotusaineiden valikosta tasojen 3 ja 4 kurssit, kuoro ja mahdolliset projektit.

Taso 3: Tavoitteet ja Taitonäyte

opiskeluaika 1–3 vuotta

Opiskelun tavoitteet

- Intonaatio vakiintuu ja rekisteri laajenee
- Artikulaatio on monipuolistunut, puhallus vakiintunut ja tekniset valmiudet lisääntyneet
- Asteikoita ja muita harjoituksia opetussuunnitelman mukaan
- Ohjelmisto monipuolistuu ja kappaleet laajenevat
- Yhteissoittoa esim. muiden fagotistien kanssa sekä Tuuliviiri- tai Itätuuli-puhallinorkesterissa

Taitonäyte

Esitetään:

- 2-3 omaan tasoon sopivaa kappaletta, joista ainakin osa soitetaan yhdessä pianistin, oman opettajan tai toisen oppilaan kanssa
- Kappaleet esittelevät eri tyyllilajeja tai ovat saman teoksen (sonaatin, konserton tai sarjan) osia
- Duuri- ja molliasteikoita sovitulla tavalla neljään etumerkkiin asti
- Prima vista -tehtävä, yksi etydi (soitetaan toiselle soitonopettajalle)

Taso 4

Taso 4 päättää perusopinnot. Tason 4 taitotaso pyrkii rakentamaan palkitsevan ja omaehtoisen musiikin harrastamisen pohjaa, joka tukee musiikillisen kokonaisuuden hahmottamista (rakenteet, tyylit, musiikin historia ja niiden yhteys esitettäviin/ kuunneltaviin teoksiin)

Hyvän osaamisen kriteeristö: koko oppilaitoksen OPS

Tämän jälkeen musisointitaitoja syvennetään tasoilla 5 ja 6.

Taso 4: Tavoitteet ja Taitonäyte

opiskeluaika 1–4 vuotta

Opiskelun tavoitteet

- Havainnoi ja tarvittaessa osaa korjata soittoasentoa
- Kuuntelee ja osaa korjata intonaatiota
- Harjoittelurutiinit ovat vakiintuneet, osataan soveltaa ohjeita kotiharjoittelussa
- Tutustutaan tenoriavaimeen
- Hallitsee ja jaksaa soittaa laajempia kokonaisuuksia
- Asteikoita ja muita harjoituksia opetussuunnitelman mukaan
- Yhteissoittoa muiden oppilaiden kanssa sekä Itätuuli-puhallinorkesterissa

Taitonäyte

Esitetään:

- 3-4 omaan tasoon sopivaa ja omia mieltymyksiä esittelevää kappaletta, joista 1 on laajempi teos.
- Kappaleet muodostavat soittajan näköisen kokonaisuuden, joka voi sisältää esim. poikkitaiteellisia elementtejä.
- Duuri- ja molliasteikoita sovitulla tavalla kuuteen etumerkkiin asti sekä puolisävel- ja kokosävelasteikot
- Prima vista -tehtävä, yksi etydi (soitetaan toiselle soitonopettajalle)

Syventävät
opinnot

Syventävät opinnot

Tasolla 5

Oppilaan omien tavoitteiden asettaminen;

Pohditaan omaa ajankäyttöä ja tavoitteita ennen kuin varsinaiset opinnot aloitetaan.

oppilas suunnittelee yhdessä opettajiensa kanssa opintojensa tavoitteet ja luo kurssisuunnitelman tasoille 5 ja 6.

Tasolla 6

Toteutetaan päättötyö ja arvioidaan tavoitteiden toteutumista. Itsearviointi on oleellinen osa prosessia.

Lisäksi opettajatiimi arvioi tavoitteiden toteutumista.

Musiikin laajan oppimäärän opinnot päättyvät tason 6 jälkeen päättötodistuksen saamiseen.

Tasot 5 ja 6

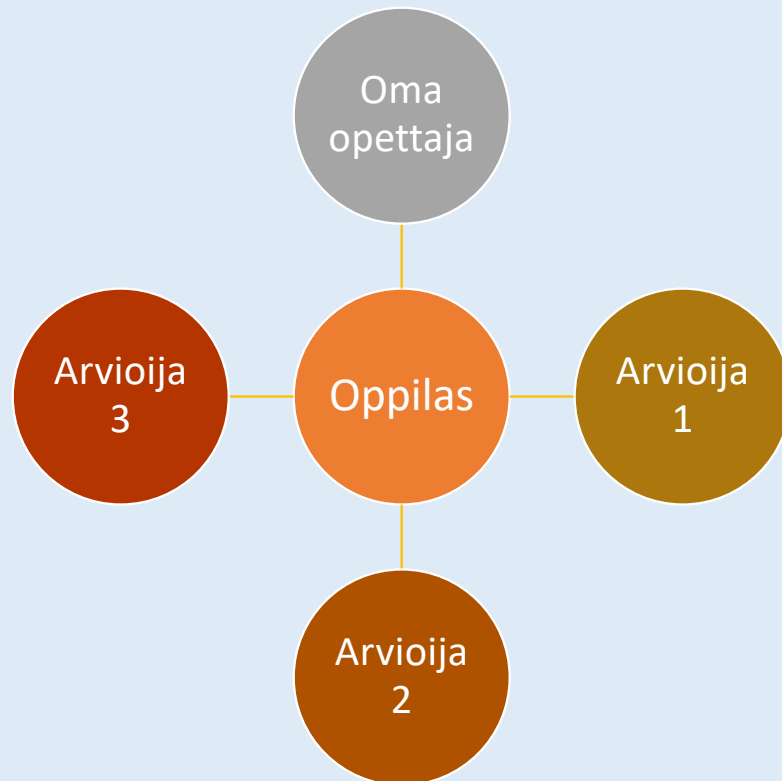
Taso 5

- Opiskellaan pääainetta ja tarpeellinen määrä tukiaineita, yhteissoittoa, projekteja ym.
- Moderato-linjalla pääaineen lisäksi opiskellaan vähintään kaksi musiikin hahmotuksen kurssia
- Accelerando-linjalla opiskellaan pääaineen lisäksi vähintään neljä musiikin hahmotusaineiden kurssia

Taso 6

- Oppilas ja oma opettaja suunnittelevat yhdessä lopputyötä, joka kuvastaa oppilaan omaa musiikillista ja taiteellista kiinnostusta, sekä sen toteutusta
- Kokonaisuus voi olla soiva portfolio, monitaiteellinen esitys, solistinen esiintyminen tai yhdistelmä edellisistä

Arviointi

- Oppilaan itsearviointi
 - Päättötodistusvaiheessa oppilas arvioi omien asettamiensa tavoitteiden toteutumista
- Arviointiryhmä
 - Ryhmä käy oppilaan kanssa vuorovaikutteista keskustelua lopputyön jälkeen tavoitesuunnitelman itsearvioinnin ja lopputyön pohjalta
- Päättötodistukseen tulee sanallinen arvio koko opintopolusta